

عنوان مقاله:

بررسی شمایل نگاری در نقاشی ایرانی بر مبنای آراء متفکران سنت گرا و تاریخی اندیش

محل انتشار:

دومین کنفرانس بین المللی معماری، عمران، شهرسازی، محیط زیست و افق های هنر اسلامی در بیانیه گام دوم انقلاب (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسنده:

علی ترقی جاه - کارشناسی ارشد پژوهش هنر دانشکده هنر معماری و عمران دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران ایران

خلاصه مقاله:

پرداختن به شمایل و صورت انسان و دیگر موجودات زنده در هنر اسلامی بخاطر شرایط و قوانین حاکم در شریعت اسلام، همواره از حواشی و اهمیت ویژه ای برخوردار بوده است. با توجه به این مسئله که در دین اسلام، حکم صریح و روشنی در منع تصویرگری موجودات زنده وجود ندارد؛ اما نوعی بی میلی در این مسیر دیده شده است هنرمندان و مسلمان در قرون او لیه نیز از پرداختن به آن پرهیزی کرده اند. پس از آنکه برای نخستین بار در مکتب بغداد شمایل نگاری برای مصور کردن کتب علمی و پزشکی دوباره به خدمت گرفته شد، استفاده از پیکرهای انسانی در نقاشی ایرانی تا قرون متمادی، در راستای هنر کتاب آرایبی استمرار یافت. طبق شواهد و اسناد موجود و مطالعات صورت گرفته تا امروز دودیدگاه عمده در مطالعه هنر اسلامی و همچنین نقاشی ایرانی وجود دارد که همان دودیدگاه سنت گرایبی و تاریخی اندیشی است. سوالی که مطرح می شود این است که اساسا چه تفاوتها و شباهت های در نظریه های طرح شده از جانب این دو جریان فکری در مورد سیر شمایل گرایبی در نقاشی ایرانی در سده های متمادی وجود دارد. به نظر می رسد با وجود تفاوت بنیادین در نوع نگرش سنت گرایان به مقوله نقاشی ایرانی نسبت به روش مطالعاتی تاریخی نگر نقاط اشتراک اندکی در این بحث قابل تصور باشد. هدف پژوهش پیش رو بررسی آنچه شمایل نگاری در نقاشی ایرانی خوانده می شود، با توجه به آراء متفکران مطرح گفتمانهای مذکور است. بدیهی است در این مسیر، مهم ترین فرضیات و یا تعاریف مطرح شده، در مورد شمایل نگاری از جانب هر دو گروه مورد نظر بوده و در نهایت پس از توصیف و تحلیل مستندات، نتیجه این تطبیق مشخص خواهد شد. منابع؛ مکتوبات و تصاویر مورد نظر در این پژوهش به روش کتابخانه ای گردآوری شده است.

کلمات کلیدی:

شمایل نگاری، نقاشی ایرانی، تحلیل گفتمان، سنت گرایان، تاریخی اندیشان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1613536>

